

UZASADNIENIE

do projektu rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną oraz pomocy *de minimis* na zieloną transformację miast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności

Celem projektowanej regulacji jest zapewnienie podstawy prawnej dla udzielania pomocy stanowiącej pomoc publiczną oraz pomocy *de minimis*, w ramach inwestycji B3.4.1, Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, dalej „Inwestycja”.

Plan rozwojowy – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności, dalej: „KPO”, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324), dalej: „ustawa”, to dokument, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.), dalej: „rozporządzenie 2021/241”, stanowiący podstawę realizacji reform i inwestycji objętych wsparciem ze środków europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF). KPO jest dokumentem programowym określającym cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19. Jego realizacja służy promowaniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej przez zwiększenie odporności, gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych, zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego, łagodzeniu społecznych i gospodarczych skutków kryzysu wywołanego pandemią COVID-19, wspieraniu zielonej transformacji, przyczynianiu się do realizacji unijnych celów w zakresie klimatu oraz transformacji cyfrowej.

Na podstawie projektowanego rozporządzenia wsparcie udzielane będzie w ramach Inwestycji wchodzącej w skład komponentu B, w ramach reformy B3.4. pn. Ramowe warunki dla inwestycji w zieloną transformację na obszarach miejskich w obszarze regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną oraz pomocy *de minimis*.

Miasta i obszary zurbanizowane to miejsca, gdzie w kontekście kryzysu klimatycznego nawarstwia się wiele problemów środowiskowych i przestrzennych. Różnorodność użytkowników i potrzeb wywołuje konflikty przestrzenne, a skala problemów rośnie: zanieczyszczone powietrze, rosnące zapotrzebowanie na energię, suburbanizacja i kongestia, nadmierny hałas, deficyt dostępnych terenów zielonych, zasklepienie gruntów, utrata bioróżnorodności, rosnąca liczba obszarów o zdegradowanej tkance urbanistycznej, zaniedbanych społecznie i wymagających natychmiastowej kompleksowej rewitalizacji.

Polskie samorządy oraz przedsiębiorcy (w tym spółki komunalne) nie dość aktywnie podejmują działania na rzecz zrównoważonej transformacji obszarów miejskich, nie mitygując tym samym przyspieszających zmian klimatu. Brak kompleksowych strategii zawierających szeroko pojęte działania proekologiczne pogłębia kryzys klimatyczny na obszarach zurbanizowanych. Konflikty społeczne, zdrowie oraz jakość miejsc pracy, zamieszkania i wypoczynku są uzależnione od stanu środowiska i jakości lokalnych polityk. Mieszkańcy polskich miast powyżej 500 tys., gdzie natężenie negatywnych efektów zmian klimatu jest największe, najbardziej krytycznie oceniają miejsce swojego zamieszkania pod względem jakości środowiska¹.

Mając na względzie powyższe, w ramach ww. reformy w KPO zaplanowano szereg działań mających na celu rozwiązanie tak zdiagnozowanego problemu. Jednym z jej elementów, obok zmian o charakterze programowym i legislacyjnym dot. polityki miejskiej, jest wsparcie zielonej transformacji przez zapewnienie środków na finansowanie określonych typów inwestycji.

¹ Badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski, X 2020 r., PBS Sp. z o.o. i BR Sp. z o.o. na zlecenie MKiŚ.

Środki na finansowanie będą pochodziły z części pożyczkowej europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Narzędziem dystrybucji środków będzie Instrument Zielonej Transformacji Miast, dalej: „Instrument albo IZTM” funkcjonujący w ramach przedmiotowej Inwestycji.

W ramach IZTM pomoc finansową będą mogły uzyskać w szczególności projekty dotyczące m.in.:

zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej w przestrzeniach miast i obszarów funkcjonalnych oraz ograniczania zasklepiania gleby; inwestycji miejskich opartych na przyrodzie (NBS), w których wprowadzono rozwiązania dot. roślinności towarzyszącej; zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zielono-błękitnej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na przyrodzie; poprawy jakości powietrza w miastach, w tym rozwoju energetyki rozproszonej i obywatelskiej; tworzenia stref niskoemisyjnych, wprowadzania zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej, realizacji planów efektywnej mobilności, ustanowienia zielonych stref na obszarach miejskich; rozwoju klastrów energii i spółdzielni energetycznych; zwiększenia wykorzystania OZE jako źródła energii w mieście; rozwoju infrastruktury transportu zeroemisyjnego (pieszego, rowerowego) zintegrowanego z transportem zbiorowym; wdrażania energooszczędnych technologii oświetlenia dróg i przestrzeni publicznych; edukacji oraz budowania świadomości mieszkańców dotyczącej konieczności transformacji miast w kierunku neutralności klimatycznej w zakresie adaptacji do zmian klimatu oraz rewitalizacji budynków i przestrzeni miejskich.

W ramach KPO za realizację reform i inwestycji odpowiadają instytucje odpowiedzialne za realizację reform i instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji jest minister kierujący działem administracji rządowej, któremu zgodnie z planem rozwojowym zostało powierzone to zadanie. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji może powierzyć realizację zadań związanych z realizacją inwestycji jednostce wspierającej plan rozwojowy.

Instytucją odpowiedzialną za realizację przedmiotowej Inwestycji jest Minister Funduszy i Polityki Regionalnej i to on jest odpowiedzialny za wydanie programu pomocowego.

Znacząca część ww. przedsięwzięć będzie objęta reżimem pomocy publicznej, co pociąga za sobą konieczność stworzenia programu pomocowego w formie rozporządzenia MFiPR.

Podstawą do wydania rozporządzenia przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej jest art. 141c ust. 4 ustawy, w którym zawarta została delegacja do wydawania programów pomocowych (rozporządzeń) w przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną udzielaną w ramach KPO przez ministra właściwego pełniącego funkcję instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji. Zgodnie z tym przepisem minister właściwy określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy w ramach tej inwestycji, a także podmioty jej udzielające, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

Pomoc udzielana w ramach projektowanego rozporządzenia stanowi pomoc spełniającą przesłanki art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz pomoc *de minimis*. Dopuszczalność udzielanej pomocy jest warunkowana zgodnością z przepisami prawa unijnego i krajowego w zakresie pomocy publicznej i pomocy *de minimis*. W konsekwencji niniejszy projekt rozporządzenia stanowi jednocześnie program pomocy publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Dotychczas pomoc w obszarze regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną oraz pomocy *de minimis* w ramach inwestycji B3.4.1. Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności udzielana była na podstawie rozporządzenia MFiPR z dnia 7 października 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na zieloną transformację miast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 2187), zwanego dalej „rozporządzeniem z dnia 7 października 2022 r.”. W związku z tym, że w dniu 30 czerwca 2023 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej

zostało opublikowane *rozporządzenie Komisji (UE) 2023/1315 z dnia 23 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz rozporządzenie (UE) 2022/2473 uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu* (Dz. Urz. UE L 167 z 30.06.2023 r., str. 1), które wprowadziło szereg nowych kategorii pomocy (głównie w obszarze ochrony środowiska), pewne modyfikacje już obowiązujących kategorii, odpowiednie dostosowania przepisów ogólnych i końcowych, w tym wydłużenie obowiązywania rozporządzenia nr 651/2014 do dnia 31 grudnia 2026 r., konieczne było dostosowanie rozporządzenia z dnia 7 października 2022 r., które zapewniłoby jego zgodność z rozporządzeniem nr 651/2014.

Dodatkowo z dniem 1 stycznia 2024 r. weszło w życie *rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis* (Dz. Urz. UE L z 15. 12.2023), dalej „rozporządzenie nr 2023/2831”, które zastąpiło rozporządzenie nr 1407/2013 po jego wygaśnięciu. Projekt rozporządzenia wdraża przepisy rozporządzenia 2023/2831 dzięki czemu zapewnia aktualną podstawę prawną do udzielania wsparcia w postaci pomocy *de minimis*, po dniu 1 stycznia 2024 r.

W związku z tym, że ilość wprowadzonych do rozporządzenia z dnia 7 października 2022 r. zmian wynikających z nowelizacji rozporządzenia nr 651/2014 oraz przyjęcia nowego rozporządzenia nr 2023/2831 byłaby stosunkowo duża, MFiPR ze względu na czytelność aktu prawnego zdecydowało się na wydanie dwóch nowych podstaw prawnych: rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na zieloną transformację miast w obszarze ochrony środowiska w ramach KPO (uchylającego dotychczasowe rozporządzenia z dnia 7 października 2022 r.) oraz rozporządzenia w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną oraz *de minimis* na zieloną transformację miast w ramach KPO.

Projektowane rozporządzenie jest zatem wynikiem przyjęcia przez Komisję Europejską nowelizacji rozporządzenia nr 651/2014, która wprowadza m.in. modyfikacje w zakresie regionalnej pomocy udzielania inwestycyjnej, podwyższa progi notyfikacyjne oraz wydłuża okres obowiązywania rozporządzenia nr 651/2014 do dnia 31 grudnia 2026 r. oraz przyjęcia nowego rozporządzenia nr 2023/2831.

Rozdział 1 projektowanego rozporządzenia zawiera przepisy ogólne.

W **§ 1** projektu rozporządzenia wskazano, że rozporządzenie określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przedsiębiorcom następujących rodzajów pomocy:

- 1) regionalnej pomocy inwestycyjnej,
- 2) pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną,
- 3) pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną

stanowiącej „pomoc publiczną”, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 651/2014”. Rozporządzenie nr 651/2014 określa kategorie pomocy oraz warunki, na jakich przyznawana pomoc jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dalej: „TFUE” oraz wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 TFUE.

W **§ 1** projektu rozporządzenia wskazano również, że rozporządzenie określa także szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przedsiębiorcom pomocy *de minimis*, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), zwanego dalej „rozporządzeniem 2023/2831”.

W **§ 2** projektu rozporządzenia zdefiniowane zostały podstawowe pojęcia, którymi posługuje się projektowane rozporządzenie, tj. definicje: dużego przedsiębiorcy, intensywności pomocy,

inwestycji początkowej, inwestycji początkowej, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą, jednego przedsiębiorcy oraz przedsiębiorcy.

W § 3 projektu rozporządzenia określono wyłączenia z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, m.in. wyłączenia przedmiotowe oraz podmiotowe. Określenia zakresu wyłączeń wskazanych w § 3 dokonano przez odesłanie do przepisów rozporządzenia nr 651/2014 oraz rozporządzenia 2023/2831, które w sposób szczegółowy wskazują te wyłączenia.

W § 4 projektu rozporządzenia określono podmiot udzielający pomocy oraz zawarto zasady związane z przejrzystością oraz formą pomocy, w jakiej wsparcie na podstawie przedmiotowego rozporządzenia będzie udzielane.

Podmiotem udzielającym pomocy w ramach projektowanego instrumentu będzie Bank Gospodarstwa Krajowego, dalej: „BGK”.

W zakresie warunku dotyczącego przejrzystości pomocy projektowane rozporządzenie odsyła do art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 651/2014 oraz art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2023/2831.

Na podstawie projektowanego rozporządzenia pomoc może być udzielana w formie pożyczki.

W § 5 projektu rozporządzenia określono cel jego przyjęcia czyli wsparcie odbudowy i zwiększenia odporności kraju przez wspieranie przedsięwzięć w ramach inwestycji KPO w obszarze zielonej transformacji, o którym mowa w art. 3 lit. a rozporządzenia 2021/241 oraz przywołano poszczególne przepisy z rozporządzenia nr 651/2014, na podstawie których będzie udzielana pomoc publiczna w ramach poszczególnych przeznaczeń pomocy. Pomoc *de minimis* będzie udzielana na pokrycie całości lub części kosztów przedsięwzięć dotyczących zielonej transformacji miast, zgodnie z rozporządzeniem 2023/2831.

Należy wyjaśnić, iż użyte w projekcie rozporządzenia pojęcie przedsięwzięcia oznacza przedsięwzięcie w rozumieniu art. 141a pkt 8 ustawy, natomiast pojęcie inwestycji oznacza inwestycję w rozumieniu art. 141a pkt 3 ustawy.

W § 6 projektu rozporządzenia określono przepisy dotyczące intensywności i wartości pomocy publicznej oraz kosztów kwalifikowalnych przez odesłanie do rozporządzenia nr 651/2014.

W § 7 projektu rozporządzenia określono zasady kumulacji pomocy publicznej oraz pomocy *de minimis* przez odesłanie do odpowiednich przepisów rozporządzenia nr 651/2014 oraz rozporządzenia 2023/2831.

§ 8 projektu rozporządzenia dotyczy obowiązku notyfikacji indywidualnej pomocy, w tym m.in. w przypadku przekroczenia wartości dostosowanej kwoty pomocy w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej.

§ 8 ust. 2 projektu rozporządzenia ma na celu odzwierciedlenie zmian przyjętych przez KE w art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 651/2014 oraz określenie wyższych wartości pomocy powodujących obowiązek notyfikacyjny dla inwestycji początkowych realizowanych na obszarach wybranych do objęcia wsparciem z FST w ramach terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji. W znowelizowanym art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 651/2014 Komisja Europejska w przypadku udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej określiła obowiązek notyfikacji projektu o kosztach kwalifikowalnych wynoszących 110 mln EUR lub większych i zgodnie ze zmienionym art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 651/2014 obowiązek indywidualnego zgłoszenia projektu KE powstaje w przypadku przekroczenia odpowiednich wartości pomocy, wymienionych w § 8 ust. 1 projektu rozporządzenia.

W przypadku obszarów wybranych do objęcia wsparciem z FST w ramach terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji kwoty pomocy ulegają zwiększeniu do 41,25 mln euro – dla inwestycji początkowych realizowanych na obszarach należących do województw: łódzkiego i małopolskiego i do 33 mln euro – dla inwestycji początkowych realizowanych na obszarach należących do województwa śląskiego. Zwiększenie wartości pomocy wynika z możliwości podwyższenia o 10 punktów procentowych maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na obszarach wybranych do wsparcia z FST w ramach terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji, zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027 (Dz. U. poz. 2422). Bonus ten podwyższa maksymalną intensywność

pomocy, która zgodnie z mechanizmem wskazanym w art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 651/2014 jest uwzględniana przy ustalaniu wartości pomocy. Należy zaznaczyć, że bonus ten odnosi się do terytoriów, które znajdują się na obszarach objętych pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu, stąd nie ma on zastosowania do pozostałych obszarów wybranych do wsparcia z FST w ramach terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji należących do województw dolnośląskiego i wielkopolskiego (które znajdują się na obszarach objętych pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE) i stanowią obszary typu c). W związku z ewentualną możliwością wprowadzenia zmian w zakresie obszarów wybranych do objęcia wsparciem z FST objętych terytorialnym planem sprawiedliwej transformacji projektodawca zrezygnował ze szczegółowego określenia tych obszarów w § 8 ust. 2 projektu rozporządzenia. Zabieg ten ma na celu wyeliminowanie nowelizacji rozporządzenia MFiPR w sytuacji każdorazowej zmiany tych obszarów. Zasięg terytorialny wsparcia z FST jest określony w terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji województw objętych następującymi regionalnymi programami w ramach Polityki Spójności na lata 2021-2027: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027, Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021–2027, Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027, Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 oraz Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021–2027. Należy dodatkowo wyjaśnić, iż 10% bonus z tytułu FST można zastosować również w przypadku, gdy pomoc jest udzielana na podstawie środków innych niż te pochodzące z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji Miast. Kolejne rozdziały regulują przepisy szczegółowe udzielania wsparcia.

Rozdział 2 reguluje udzielanie regionalnej pomocy inwestycyjnej.

§ 9 wskazuje przeznaczenie udzielanej pomocy, zgodnie z którym wspierane mogą być tylko projekty spełniające definicję inwestycji początkowej w rozumieniu art. 2 pkt 49 rozporządzenia nr 651/2014. W przypadku dużego przedsiębiorcy, w województwach: dolnośląskim i wielkopolskim oraz na obszarach regionu warszawskiego stołecznego należących do określonych gmin tego obszaru (Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobrze, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola), inwestycja początkowa musi spełniać dodatkowe warunki i stanowić inwestycję, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 pkt 51 rozporządzenia nr 651/2014. W przypadku pomocy udzielanej na obszarach, które spełniają warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a TFUE² (tzw. obszary „a”), pomoc regionalna może być przyznana na dowolną formę inwestycji początkowej, niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa. Zgodnie z treścią definicji zawartych w art. 2 pkt 49 i art. 2 pkt 51 rozporządzenia nr 651/2014 oraz na podstawie przepisów art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 651/2014, inwestycja początkowa, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą jest szczególnym rodzajem inwestycji początkowej, związanym z dodatkowymi warunkami, które muszą być spełnione w przypadku pomocy udzielanej dużemu przedsiębiorcy w regionie kwalifikującym się do pomocy regionalnej na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c TFUE³ (tzw. obszary „c”).

KE dokonała kwalifikacji regionów do poszczególnych obszarów „a” lub „c” w *Wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa (Dz. Urz. UE C 153 z 29.04.2021, str. 1)* na podstawie wielkości PKB na mieszkańca, w oparciu o dane Eurostatu za lata 2016-2018. Województwo dolnośląskie i wielkopolskie z uwagi na fakt, iż PKB na mieszkańca wynosi w nich powyżej 75% średniej dla UE-27 i województwa te były zgodnie z poprzednią mapą pomocy regionalnej obszarami „a”, kwalifikują się one do wsparcia jako wstępnie określone obszary „c” w ramach art. 107 ust. 3 lit. c TFUE. Wymienione w § 10 projektowanego rozporządzenia gminy z obszaru regionu warszawskiego stołecznego zostały zakwalifikowane do tzw. nieokreślonych z góry obszarów „c” (byłych obszarów „c”). Ich kwalifikacja została dokonana zgodnie z kryterium 4 wskazanym w pkt 175 Wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa. Pozostałe 13 województw Polski (kujawsko-pomorskie, lubelskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, opolskie, podlaskie, podkarpackie, pomorskie, śląskie,

² Pomoc przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia – w Polsce kwalifikuje się do tych obszarów 15 województw, z wyjątkiem województwa mazowieckiego.

³ Pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym rynkiem – w Polsce jest to województwo mazowieckie.

świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie oraz zachodniopomorskie) oraz region mazowiecki regionalny, kwalifikują się do wsparcia jako obszary „a” na podstawie art. 107 ust. 3 lit. a TFUE. W związku z nowym podziałem statystycznym obowiązującym od dnia 1 stycznia 2018 r., w ramach województwa mazowieckiego zostały wyodrębnione dwie jednostki statystyczne (NUTS 2), tj. region mazowiecki regionalny oraz region warszawski stołeczny. W latach 2022–2027 (na podstawie mapy pomocy regionalnej na lata 2022–2027⁴ przyjętej na podstawie *Wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa*), region mazowiecki regionalny został w całości objęty możliwością ubiegania się o pomoc regionalną jako obszar „a”, natomiast w przypadku regionu warszawskiego stołecznego wsparcie w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej będzie dozwolone jedynie w wybranych gminach z podregionu warszawskiego wschodniego i warszawskiego zachodniego (we wszystkich gminach graniczących z regionem mazowieckim regionalnym), jako wsparcie udzielane na nieokreślone z góry obszary „c”. Pozostała część gmin z tych podregionów, jak również podregion Miasto Stołeczne Warszawa, w latach 2022–2027 zostanie całkowicie wykluczona z możliwości ubiegania się o wsparcie stanowiące pomoc regionalną.

§ 10 ust. 1 stanowi, że regionalna pomoc inwestycyjna może zostać udzielona po spełnieniu warunków określonych w art. 14 ust. 16 rozporządzenia nr 651/2014, tj. po potwierdzeniu przez wnioskodawcę, że nie dokonał przeniesienia do zakładu, w którym ma zostać dokonana inwestycja początkowa, której dotyczy wniosek o pomoc, w ciągu dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku o pomoc, oraz po zobowiązaniu się przez niego, że nie dokona takiego przeniesienia przez okres dwóch lat od zakończenia inwestycji początkowej, której dotyczy wniosek o pomoc. Definicja przeniesienia zawarta jest w art. 2 pkt 61a rozporządzenia nr 651/2014.

Dodatkowo w **§ 10 ust. 2** wskazano na warunek związany z koniecznością utrzymania inwestycji początkowej w regionie, na zasadach określonych w art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 651/2014. Warunek ten polega na utrzymaniu wspieranej inwestycji w danym regionie: w przypadku dużych przedsiębiorstw – przez co najmniej 5 lat od daty zakończenia jej realizacji, a w przypadku MŚP przez co najmniej 3 lata. Powyższa zasada nie wyklucza wymiany w tym okresie przestarzałych lub zepsutych instalacji lub sprzętu, pod warunkiem, że działalność gospodarcza zostanie utrzymana na danym obszarze przez stosowny, minimalny okres.

§ 10 ust. 3 doprecyzowuje, iż regionalna pomoc inwestycyjna nie może być udzielana na tzw. inwestycję odtworzeniową, czyli taką, która prowadzi wyłącznie do odtworzenia zdolności produkcyjnych zakładu.

W **§ 11** wskazano, że regionalna pomoc inwestycyjna jest udzielana na pokrycie kosztów kwalifikowalnych zgodnie z art. 14 ust. 4 rozporządzenia nr 651/2014, co oznacza, że dopuszcza się trzy sposoby określania kosztów kwalifikowalnych:

- 1) w odniesieniu do kosztów inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne;
- 2) w odniesieniu do szacunkowych kosztów płacy, wynikających z utworzenia miejsc pracy w następstwie realizacji inwestycji początkowej, lub
- 3) przez uwzględnienie obu powyższych kategorii.

Wybór sposobu określania kosztów stanowiących podstawę obliczania pomocy należy do przedsiębiorcy, który może wybrać preferowaną przez siebie kategorię kosztów, w przypadku spełnienia warunków określonych odpowiednio w art. 14 ust 6-9 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 12 ust. 1 określa maksymalną intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej przez odesłanie w swojej treści do przepisów *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022–2027*, wydanych na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej z uwagi na fakt, iż pomoc regionalna może być udzielana jedynie na warunkach wynikających z mapy pomocy regionalnej. W art. 2 pkt 26 rozporządzenia nr 651/2014 intensywność pomocy zdefiniowano jako kwotę pomocy brutto wyrażoną jako odsetek kosztów kwalifikowalnych, przed potrąceniem podatku lub innych opłat. Oblicza się ją w odniesieniu do kwalifikowalnych kosztów

⁴ Przyjętej w formie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022–2027 (Dz. U. poz. 2422).

inwestycji lub kosztów zatrudnienia zadeklarowanych przez beneficjenta pomocy w momencie ubiegania się o pomoc lub obu rodzajów kosztów. Intensywność pomocy regionalnej wyrażana jest jako ekwiwalent dotacji brutto (EDB) i jest uzależniona od stopnia zamożności regionu, określanego za pomocą PKB przypadającego na jednego mieszkańca.

W Polsce, z uwagi na różnice w poziomie PKB pomiędzy poszczególnymi województwami, zgodnie z mapą pomocy regionalnej na lata 2022–2027, wyodrębniono 7 progów intensywności pomocy: 50% (na obszarach należących do województwa lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego oraz podregionu siedleckiego), 40% (na obszarach należących do województwa kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, zachodniopomorskiego oraz na obszarach należących do regionu mazowieckiego regionalnego, z wyjątkiem podregionu siedleckiego), 35% (na obszarach należących do gmin: Dąbrówka, Dobrze, Jadów, Kałuszyn, Kołbiel, Latowicz, Mrozy, Osieck, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka i Tłuszcz), 30% (na obszarach należących do województwa pomorskiego i śląskiego), 25% (na obszarach należących do województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego, z wyłączeniem obszarów należących do miast Poznania i Wrocławia oraz do podregionu poznańskiego oraz na obszarach należących do gmin: Baranów, Błonie, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jaktorów, Kampinos, Leoncin, Leszno, Nasielsk, Prażmów, Tarczyn, Zakroczym i Żabia Wola), 20% (w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. – na obszarach należących do miast Poznania i Wrocławia oraz do podregionu poznańskiego) oraz 15% (w okresie od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. – na obszarach należących do miast Poznania i Wrocławia oraz do podregionu poznańskiego).

Maksymalną intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej w przypadku MŚP zwiększa się o tzw. premie (bonusy). Jeżeli pomoc udzielana jest mikroprzedsiębiorcy lub małemu przedsiębiorcy, bazową intensywność pomocy można podwyższyć o 20 pkt procentowych, z kolei w przypadku średniego przedsiębiorcy, może być ona zwiększona o 10 pkt procentowych. Maksymalną intensywność pomocy regionalnej można również podwyższyć o 10 punktów procentowych w przypadku obszarów wybranych do objęcia wsparciem z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) w ramach terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji⁵. Bonus dotyczący obszarów wybranych do objęcia wsparciem z FST odnosi się do terytoriów, które znajdują się na obszarach objętych pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a TFUE, które stanowią obszary typu „a”, stąd nie będzie miał zastosowania do obszarów należących do województw dolnośląskiego i wielkopolskiego (które znajdują się na obszarach objętych pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c TFUE i stanowią obszary typu „c”). Należy ponadto wyjaśnić, iż 10% bonus z tytułu FST można zastosować również w przypadku, gdy pomoc jest udzielana na podstawie środków innych niż te pochodzące z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji Miast.

§ 12 ust. 2 wskazuje zasady obliczania maksymalnej intensywności oraz wartości pomocy przez odwołanie do rozporządzenia nr 651/2014 w zakresie następujących przepisów:

1) art. 14 ust. 12 – zgodnie z którym:

a) istnieje zasada związana z koniecznością nieprzekraczania maksymalnej wartości pomocy wynikającej z zastosowania maksymalnej intensywności pomocy, w sytuacji udzielania pomocy inwestycyjnej obliczanej na podstawie kosztów kwalifikowalnych wynikających z połączenia kosztów wchodzących w zakres kosztów inwestycji lub kosztów płacy,

b) w przypadku dużych projektów inwestycyjnych pomoc nie może przekroczyć dostosowanej kwoty pomocy, obliczonej zgodnie ze wzorem określonym w art. 2 pkt. 20 rozporządzenia nr 651/2014. W związku z faktem, iż zastosowanie standardowych pułapów intensywności w przypadku inwestycji o większych rozmiarach, mogłoby powodować ryzyko zakłócenia konkurencji, dopuszczalna wielkość pomocy dla dużych projektów inwestycyjnych, tj. projektów o kosztach kwalifikowalnych przekraczających 50 mln euro, obliczana jest w mniej korzystny dla przedsiębiorcy sposób – w oparciu o dostosowaną kwotę pomocy, określoną w art. 2 pkt 20 rozporządzenia nr 651/2014. W

⁵ Art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 1, z późn. zm.).

wyniku zastosowania tego wzoru maksymalna wartość pomocy dla projektów powyżej 50 mln euro jest mniejsza, niż ta obliczona z zastosowaniem standardowej intensywności pomocy;

2) art. 14 ust. 13 – zgodnie z którym:

a) przez jednostkowy projekt inwestycyjny należy rozumieć każdą inwestycję początkową rozpoczętą przez tego samego beneficjenta pomocy (na poziomie grupy) w okresie trzech lat od daty rozpoczęcia prac nad inną inwestycją objętą pomocą w tym samym regionie NUTS 3,

b) jeżeli jednostkowy projekt inwestycyjny jest dużym projektem inwestycyjnym, łączna pomoc na jednostkowy projekt inwestycyjny nie może przekroczyć maksymalnej pomocy dla dużych projektów inwestycyjnych;

3) art. 14 ust. 14 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 651/2014 – zgodnie z którym beneficjent pomocy musi wnieść wkład finansowy w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych pochodzących ze środków własnych lub z zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego.

Rozdział 3 reguluje udzielanie pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną.

W **§ 13** wskazano, że pomoc może być udzielana na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną. Przepis ten wskazuje na cele, jakie mają realizować projekty wspierane środkami KPO, tj. inwestycje w infrastrukturę sportową lub w wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, o której mowa w art. 55 ust. 3 rozporządzenia nr 651/2014, czyli infrastrukturę składającą się z zaplecza rekreacyjnego o wielofunkcyjnym charakterze oferującego w szczególności usługi kulturalne i rekreacyjne, z wyjątkiem parków rozrywki i obiektów hotelowych.

Zgodnie z projektowanym przepisem, obu rodzajów infrastruktury dotyczą warunki udzielania pomocy określone w art. 55 ust. 4 i ust. 6 rozporządzenia nr 651/2014 dotyczące zasad udostępniania infrastruktury oraz udzielania koncesji i powierzania. W ust. 4 rozporządzenia nr 651/2014 wskazano, iż infrastruktura jest udostępniana szeregowi użytkowników w oparciu o otwarte przejrzyste i niedyskryminacyjne zasady. Jedynie przedsiębiorca, który finansuje co najmniej 30% kosztów inwestycji może mieć przyznane korzystniejsze warunki dostępu do infrastruktury, o ile informacje na ten temat są dostępne publicznie. Art. 55 ust. 6 rozporządzenia nr 651/2014 reguluje wydawanie koncesji i inne formy powierzenia. Jeśli osoby trzecie mają otrzymać daną infrastrukturę wspartą w ramach rozporządzenia na mocy koncesji bądź innej formy porozumienia, to są one udzielane na otwartych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach, z należyтым poszanowaniem obowiązujących zasad udzielania zamówień. Natomiast dla udzielania pomocy na infrastrukturę sportową konieczne jest dodatkowo spełnienie warunków dotyczących użytkowania takiej infrastruktury przez użytkowników uprawiających sport zawodowo lub amatorsko (art. 55 ust. 2 rozporządzenia nr 651/2014) oraz publicznego udostępniania warunków cenowych za korzystanie z takiej infrastruktury (art. 55 ust. 5 rozporządzenia nr 651/2014 – zgodnie z brzmieniem tego ustępu, państwa członkowskie muszą zapewnić, by te warunki cenowe były publicznie dostępne.

§ 14 odsyła do przepisu dotyczącego kosztów kwalifikowalnych, które będą mogły zostać objęte pomocą. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach projektowanego programu są koszty, które spełniają warunki wskazane art. 55 ust. 8 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 15 ust. 1 określa sposób wyliczania wartości pomocy udzielanej na podstawie rozporządzenia. Wartość dopuszczalnej pomocy ustala się zgodnie z art. 55 ust. 10 rozporządzenia nr 651/2014. Oznacza to, że wartość pomocy jest obliczana jako różnica między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem, jaki przyniesie inwestycja. Planowany zysk oblicza się *ex-ante*, przy uwzględnieniu rozsądnych prognoz, albo zwraca się go *ex-post* z wykorzystaniem mechanizmu wycofania.

W **§ 15 ust. 2** wskazano alternatywną formę określania wartości pomocy. Zgodnie z treścią art. 55 ust. 12 rozporządzenia nr 651/2014 nie ma konieczności obliczania *ex-ante* różnicy pomiędzy zyskiem operacyjnym a kosztami kwalifikowalnymi, o ile projekt uzyskuje pomoc o wartości nie większej niż 2,2 mln euro. W takim wypadku maksymalną kwotę pomocy można ustalić na poziomie 80% kosztów kwalifikowalnych.

Rozdział 4 reguluje udzielanie pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną.

W § 16 ust. 1 określono przeznaczenie pomocy, na podstawie którego udzielana jest pomoc natomiast w § 16 ust. 2 wskazano na konieczność stosowania przepisów art. 56 ust. 3 i 4 rozporządzenia nr 651/2014 dotyczących różnych form udostępniania infrastruktury, przez które należy rozumieć udostępniania infrastruktury zainteresowanym użytkownikom, m.in. w wyniku użytkowania lub sprzedaży (art. 56 ust. 3 rozporządzenia nr 651/2014) oraz powierzanie eksploatacji infrastruktury w wyniku udzielania koncesji lub innych form powierzenia (art. 56 ust. 4 rozporządzenia nr 651/2014).

§ 17 określa koszty kwalifikowalne, które będą mogły zostać objęte pomocą. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach projektowanego programu są koszty, które spełniają warunki wskazane w art. 56 ust. 5 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 18 określa zasady wyliczania wartości pomocy udzielanej na podstawie rozporządzenia. Wartość dopuszczalnej pomocy ustala się zgodnie z art. 56 ust. 6 rozporządzenia nr 651/2014. Oznacza to, że wartość pomocy jest obliczana jako różnica między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem, jaki przyniesie inwestycja. Planowany zysk oblicza się *ex-ante*, przy uwzględnieniu rozsądnych prognoz, albo zwraca się go *ex-post* z wykorzystaniem mechanizmu wycofania.

Rozdział 5 reguluje udzielanie pomocy *de minimis*.

W § 19 wskazano, że pomoc *de minimis* może być udzielana przedsiębiorcy na pokrycie części albo całości kosztów przedsięwzięć dotyczących zielonej transformacji miast. Pomoc *de minimis* będzie udzielana na pokrycie części (a nie całości) kosztów ponoszonych na realizację przedsięwzięć dotyczących zielonej transformacji miast, w sytuacji, w której instytucja ogłaszająca konkurs określi w naborze, jakie konkretnie koszty takich przedsięwzięć mogą być pokryte pomocą *de minimis*. W związku z tym, iż pomoc *de minimis* nie ma swojego katalogu kosztów kwalifikowalnych, które mogą być finansowane tego rodzaju pomocą, to instytucja ogłaszająca konkurs powinna wskazać jakie koszty mogą być pokryte tą pomocą, a w przypadku realizacji różnego typu przedsięwzięć, nie muszą być to wszystkie ponoszone koszty. Pomoc *de minimis* może być udzielana przedsiębiorcy na pokrycie części (a nie całości) kosztów również w sytuacji, w której przedsiębiorca będzie miał wykorzystany limit pomocy *de minimis* wynoszący 300 tys. euro i nie będzie mógł otrzymać pomocy *de minimis* na całość kosztów dotyczących zielonej transformacji miast. Taka sytuacją będzie miała również miejsce jeżeli ponoszone przez przedsiębiorcę koszty będą przekraczać limit 300 tys. euro.

§ 20 projektu rozporządzenia określa wartość dopuszczalnej pomocy odsyłając, w tym zakresie, do przepisów rozporządzenia nr 2023/2831.

Rozdział 6 reguluje tryb udzielanie pomocy.

W § 21 ust. 1 wskazano, że przedsiębiorca składa wniosek o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z KPO do BGK. W § 21 ust. 2 projektu rozporządzenia określono, że w przypadku pomocy publicznej, pomoc może być udzielona, jeżeli przedsiębiorca złożył wniosek o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z KPO przed rozpoczęciem prac nad projektem lub rozpoczęciem działalności. Stanowi to wykonanie wymogu dotyczącego efektu zachęty, o którym mowa jest w art. 6 ust. 2 rozporządzenia nr 651/2014.

W § 21 ust. 3 projektu rozporządzenia, określono katalog informacji, jakie powinien zawierać wniosek o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z KPO przez odwołanie do listy elementów, wskazanych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia nr 651/2014. W pkt 2 wskazano, że wniosek może zawierać również informacje, których dodatkowo zażąda podmiot udzielający pomocy. W § 21 ust. 4 wskazano, że do wniosku przedsiębiorca załącza dokumenty przygotowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 37 ust. 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, niezbędne m.in. do weryfikacji spełnienia warunków dotyczących kumulacji pomocy. Wskazany w § 21 ust. 5 pkt 1 obowiązek załączania przez przedsiębiorcę do wniosku zaświadczeń albo oświadczeń o udzielonej pomocy *de minimis* w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa wynika z regulacji zawartej w art. 5 rozporządzenia 2023/2831, tj. z obowiązku kumulacji wszystkich rodzajów pomocy *de minimis* udzielonych na podstawie różnych aktów prawa Unii Europejskiej (a zatem również pomocy *de minimis* w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa) do limitu wskazanego w art. 3 ust. 2 rozporządzenia 2023/2831. W § 21 ust. 6 projektowanego rozporządzenia uregulowano natomiast kwestię związaną z ostatnim elementem w ramach trybu

udzielania pomocy – podpisaniem umowy o objęciu przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym z KPO, którą zawiera instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji z podmiotem wnioskującym o objęcie wsparciem, którego przedsięwzięcie zostało wybrane do objęcia wsparciem z KPO. Należy wyjaśnić, iż użyte w projekcie rozporządzenia pojęcie umowy o objęciu przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym z KPO oznacza umowę w rozumieniu art. 141z ust. 3 ustawy.

§ 22 projektowanego rozporządzenia wprowadza warunek przedłożenia przez przedsiębiorcę, ubiegającego się o pomoc *de minimis*, przed podpisaniem umowy, określonych informacji i zaświadczeń albo oświadczeń. Przepis ten ma na celu umożliwienie podmiotowi udzielającemu pomocy dokonania weryfikacji, czy w momencie jej udzielenia nie zostanie przekroczony dopuszczalny limit pomocy i czy nie zostaną naruszone reguły kumulacji pomocy określone w art. 5 rozporządzenia 2023/2831.

Rozdział 7 reguluje przepisy końcowe.

W **§ 23** określono okres udzielania pomocy na podstawie projektowanego rozporządzenia. Zarówno okres udzielania pomocy publicznej, jak i pomocy *de minimis* na podstawie rozporządzenia został ograniczony datą 30 czerwca 2026 r., jako datą końcową kwalifikowalności wydatków w KPO, z uwagi na konieczność ukończenia realizacji inwestycji KPO do dnia 31 sierpnia 2026 r. zgodnie z przepisami rozporządzenia 2021/241.

W **§ 24** projektu rozporządzenia ujęte zostały przepisy przejściowe. Do umów o objęciu przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, na podstawie rozporządzenia MFiPR z dnia 7 października 2022 r., w sprawie udzielania pomocy na zieloną transformację miast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, zawartych przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, zastosowanie będą miały przepisy dotychczasowe. Do umów o objęciu przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności zawieranych od dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, na podstawie wniosków złożonych w postępowaniach wszczętych przed tym dniem, na podstawie rozporządzenia MFiPR z dnia 7 października 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na zieloną transformację miast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, stosowane będą przepisy rozporządzenia MFiPR w proponowanym brzmieniu. Wnioski o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności wymagające uzupełnienia w zakresie wynikającym z przepisów niniejszego rozporządzenia, w związku ze zmianą warunków dopuszczalności regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz pomocy *de minimis*, będą wymagały uzupełnienia lub poprawy. Uzupełnienie lub poprawa ww. wniosków nastąpi po wezwaniu przez podmiot udzielający pomocy, w terminie wyznaczonym przez ten podmiot, nie krótszym jednak niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

W **§ 25** projektowanego rozporządzenia określono termin jego wejścia w życie, tj. z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zgodnie z art. 4 ust. 1 *ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461)* standardowy okres *vacatio legis* wynosi 14 dni, natomiast zgodnie z art. 4 ust. 2 tej ustawy w uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać skrócony. W ocenie organu wydającego projektowane rozporządzenie, uzasadnione jest skrócenie terminu wejścia w życie przedmiotowego aktu normatywnego z uwagi na to, że projektowane rozporządzenie wprowadza zmiany przyjęte przez Komisję Europejską w wyniku nowelizacji rozporządzenia nr 651/2014 oraz przyjęcia rozporządzenia 2023/2831, które powinny jak najszybciej wejść w życie oraz z uwagi na to, że wprowadzane rozwiązania są korzystne dla przedsiębiorców, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie nakłada na podmioty objęte jego oddziaływaniem dodatkowych obowiązków, a jedynie reguluje warunki przyznawania pomocy publicznej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej w tym zakresie.

Rozporządzenie nie będzie wymagało notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, gdyż stanowi program pomocowy w ramach wyłączeń blokowych oraz program pomocy *de minimis*. Rozporządzenie jest zgodne z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie i nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostało udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów. Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną oraz pomocy <i>de minimis</i> na zieloną transformację miast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jan Szyszko, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Justyna Grucelska-Zenc, justyna.grucelska-zenc@mfigr.gov.pl, tel. 22 273 85 64</p>	<p>Data sporządzenia 12.03.2024 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE Nr w wykazie prac: 106</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Miasta i obszary zurbanizowane to miejsca, gdzie w kontekście kryzysu klimatycznego nawarstwia się wiele problemów środowiskowych i przestrzennych. Różnorodność użytkowników i potrzeb wywołuje konflikty przestrzenne, a skala problemów rośnie: zanieczyszczone powietrze, rosnące zapotrzebowanie na energię, suburbanizacja i kongestia, nadmierny hałas, deficyt dostępnych terenów zielonych, zasklepienie gruntów, utrata bioróżnorodności, nieefektywne sortowanie i składowiska odpadów, rosnąca liczba obszarów o zdegradowanej tkance urbanistycznej, zaniedbanych społecznie i wymagających natychmiastowej kompleksowej rewitalizacji.

Polskie samorządy oraz przedsiębiorcy (w tym spółki komunalne) nie dość aktywnie podejmują działania na rzecz zrównoważonej transformacji obszarów miejskich, nie mitygując tym samym przyspieszających zmian klimatu. Brak kompleksowych strategii zawierających szeroko pojęte działania proekologiczne pogłębia kryzys klimatyczny na obszarach zurbanizowanych. Konflikty społeczne, zdrowie oraz jakość miejsc pracy, zamieszkania i wypoczynku są uzależnione od stanu środowiska i jakości lokalnych polityk. Mieszkańcy polskich miast powyżej 500 tys., gdzie natężenie negatywnych efektów zmian klimatu jest największe, najbardziej krytycznie oceniają miejsce swojego zamieszkania pod względem jakości środowiska¹.

Jednym z powodów braku działań inwestycyjnych ze strony samorządów i przedsiębiorców (w tym spółek komunalnych), które pomogłyby przeciwdziałać problemom wskazanym powyżej jest brak dostępności środków na ich sfinansowanie. Bezpośrednią odpowiedzią na problem braku środków będzie uruchomienie Instrumentu Zielonej Transformacji Miast (dalej: Instrument albo IZTM). Instrument stanowił będzie jedną z inwestycji zawartych w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (dalej: KPO), oznaczoną numerem B3.4.1. – Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast. IZTM będzie oferował szerokiej gamie podmiotów, w tym głównie samorządom i przedsiębiorcom, dostęp do finansowania inwestycyjnego.

¹ Badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski, X 2020 r., PBS Sp. z o.o. i BR Sp. z o.o. na zlecenie MKiŚ.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Jednym z proponowanych rozwiązań zdiagnozowanego problemu, obok zmian o charakterze programowym dotyczących polityki miejskiej, jest wsparcie zielonej i energetycznej transformacji poprzez zapewnienie środków na finansowanie określonych typów inwestycji wpływających na „zazielenienie” terenów miejskich, łagodzenie zmian klimatu i adaptację do nich, bardziej efektywne wykorzystanie zasobów, zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń, przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej, czy rewitalizację budynków i przestrzeni miejskich.

Środki będą pochodziły z części pożyczkowej europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (instrument został powołany rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.). Narzędziem dystrybucji środków będzie IZTM.

Ponadto, celem interwencji jest także minimalizacja oddziaływania człowieka na środowisko (racjonalne gospodarowanie zasobami, uwzględnianie efektów środowiskowych w zarządzaniu i planowaniu, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa); zmiana modelu rozwojowego polskich miast (nadanie priorytetu działaniom mitygującym i adaptacyjnym do zmian klimatu oraz – szerzej – proekologicznym); poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców (podniesienie jakości przestrzeni publicznej z punktu widzenia potrzeb spędzania wolnego czasu (ze szczególnym naciskiem na funkcje przyrodnicze), umożliwienie zmian zachowań transportowych polegających na priorytetyzacji aktywnej mobilności (transport pieszy, rowerowy) oraz zwiększenie dostępności przyjaznych środowisku usług publicznych); jak również zwiększenie atrakcyjności miast z punktu widzenia prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwoju kapitału społecznego.

Osiągnięciu celu posłuży wsparcie inwestycji realizowanych przez podmioty działające na obszarze miejskim, w tym przedsiębiorców, na podstawie zidentyfikowanych potrzeb, dokumentów strategicznych miast i obszarów funkcjonalnych oraz w odniesieniu do wypracowanej wspólnie Strategii Inwestycyjnej IZTM– dokumentu programowego, w którym określone zostaną główne założenia dot. funkcjonowania Instrumentu, zagadnienia organizacyjne oraz parametry wsparcia. Strategia została przygotowana we współpracy z potencjalnymi odbiorcami wsparcia z IZTM.

Rozporządzenie przewiduje udzielanie pomocy publicznej: regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną i pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną, oraz pomocy *de minimis* zarówno MŚP, jak i dużym przedsiębiorcom na cele inwestycyjne, pod warunkiem, że cele pomocy będą zbieżne ze Strategią Inwestycyjną IZTM. Przepisy rozporządzenia będą stosowane w przypadku udzielania wsparcia podmiotom, które prowadzą działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej.

Pomoc udzielana będzie w ramach realizacji jednej z inwestycji KPO (inwestycja nr B3.4.1. – Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast) i będzie przeznaczona m.in. na pomoc inwestycyjną oraz pomoc *de minimis*.

Podmiotem udzielającym pomocy będzie Bank Gospodarstwa Krajowego, a pomoc udzielana będzie nie później niż do dnia 30 czerwca 2026 r.

Indykatywny budżet IZTM to ok. 39,8 mld zł (równowartość 8,9 mld EUR), z czego na podstawie projektowanego rozporządzenia planuje się wydatkować ok. 1,158 mln zł, w tym w formie pomocy publicznej ok. 965 tys. zł. Szacuje się, że wsparciem zostanie objętych min. 639 inwestycji na obszarach miejskich.

Jednocześnie nie ma możliwości osiągnięcia celu wprowadzenia przedmiotowej regulacji w sposób inny niż przez podjęcie właściwych działań legislacyjnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Część państw UE, które otrzymały wsparcie w ramach europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, zawarła w krajowych KPO odwołania do konieczności realizacji inwestycji w zakresie szeroko pojętego zazielenienia miast. Obecnie nie są znane formy wsparcia tego typu inwestycji (dotacje, instrumenty zwrotne, inne).

Na obecnym etapie nie są dostępne informacje, co do tego, w oparciu o jakie instrumenty i przez jakie podmioty mają być realizowane te inwestycje. Tym samym nie jest możliwe wskazanie, czy w innych państwach UE również planuje się udzielanie pomocy publicznej na inwestycje w zakresie zielonej transformacji miast.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy ze wszystkich kategorii (duzi przedsiębiorcy, mikro, mali i średni przedsiębiorcy)	Przedsiębiorcy działający na terenie całego kraju – ok 2,2 mln, w tym: 99,8% – MŚP 97,0% – mikroprzedsiębiorstwa 2,2% – małe przedsiębiorstwa 0,7% – średnie przedsiębiorstwa 0,2% – duże przedsiębiorstwa	Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce, Warszawa 2021 r., PARP.	Ułatwienie dostępu do pomocy publicznej z IZTM
Bank Gospodarstwa Krajowego			Podmiot udzielający pomocy z IZTM - zapewnienie

			sprawnego systemu dystrybucji pomocy publicznej.										
...													
...													
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji													
Projekt zostanie skonsultowany z Instytucjami Zarządzającymi regionalnymi programami oraz centralnymi urzędami administracji rządowej. Projekt zostanie przekazany do konsultacji Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.													
6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania		Źródłem finansowania IZTM będą środki pochodzące z części pożyczkowej europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Indykatory budżet IZTM to ok. 39,8 mld zł (równowartość 8,9 mld EUR). Nie jest przewidziane finansowanie pomocy ze środków budżetu państwa ani budżetu jednostek samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Brak											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
		Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
	(dodaj/usuń)												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zapewnienie finansowania zwrotnego na warunkach preferencyjnych (względem finansowania dostępnego na rynku instytucji finansowych), a w											

		rezultacie umożliwienie realizacji projektów inwestycyjnych związanych z zazielenieniem obszarów miejskich.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zapewnienie finansowania zwrotnego na warunkach preferencyjnych (względem finansowania dostępnego na rynku instytucji finansowych), a w rezultacie umożliwienie realizacji projektów inwestycyjnych (głównie w charakterze podwykonawcy) związanych z zazielenieniem obszarów miejskich.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Utrzymanie zatrudnienia w gospodarce narodowej, zmniejszenie skali spadku dochodów gospodarstw domowych.
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowana regulacja będzie miała pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.</p> <p>W celu uzyskania wsparcia z Instrumentu, podmioty kwalifikujące się do wsparcia będą musiały wpisać się w procedury i spełnić wymogi określone w Strategii inwestycyjnej IZTM. Jako najważniejsze można wskazać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warunkiem dostępowym uzyskania wsparcia będzie wykazanie, że planowane do realizacji projekty bezpośrednio wynikają z odpowiednich dokumentów szczebla lokalnego lub ponadlokalnego i przyczyniają się do osiągnięcia celów określonych w Europejskim Zielonym Ładzie i KPO. 2. Podmiotem odpowiedzialnym za przyznawanie finansowania będzie Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). Przedsięwzięcia ubiegające się o pożyczkę będą podlegać ocenie BGK w zakresie przede wszystkim: <ol style="list-style-type: none"> a. kwalifikowalności przedsięwzięcia weryfikowanej na podstawie złożonego wniosku o pożyczkę – pod względem zgodności zakresu rzeczowego przedsięwzięcia z założeniami przedmiotowej Strategii oraz poprzez potwierdzenie spełniania kryteriów określonych w Horyzontalnych zasadach i kryteriach wyboru przedsięwzięć dla KPO; b. możliwości ustanowienia prawnego zabezpieczenia spłaty; c. oceny formalnej i merytorycznej ostatecznego odbiorcy (wnioskodawcy), a w szczególności jego zdolności do spłaty pożyczki z uwzględnieniem specyfiki inwestycji i założeń instrumentu pożyczkowego. 3. Podstawowe zasady oceny oraz takie elementy, jak wymogi formalne, czy merytoryczne w zakresie ubiegania się o wsparcie oraz proces rozpatrywania wniosków o wsparcie zostaną szczegółowo określone w zasadach naboru wniosków. <p>IZTM jest zgodny z wytycznymi technicznymi DNSH (C(2023) 6454 final)⁶. W celu zapewnienia zgodności z DNSH, kryteria kwalifikowalności projektów wykluczają następującą listę działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania związane z paliwami kopalnymi, w tym ich dalszym wykorzystaniem⁷; • działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) osiągające prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są niższe niż odpowiednie poziomy odniesienia⁸; 	

⁶ Zawiadomienie Komisji - Wytyczne techniczne dotyczące stosowania zasady nie czyni poważnych szkód na podstawie rozporządzenia ustanawiającego RRF (sygn. C(2023) 6454 final).

⁷ Z wyjątkiem projektów prowadzonych w ramach tego działania i dotyczących wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepłej, a także związanej z tym infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do Wytycznych Technicznych DNSH (C(2023) 6454).

⁸ Jeżeli wspierane działanie prowadzi do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych, które nie są znacząco niższe od odpowiednich poziomów odniesienia, należy przedstawić wyjaśnienie powodów, dla których dalsze ograniczenie emisji nie jest możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione na potrzeby bezpłatnego przydziału uprawnień dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, tak jak je określono w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

	<ul style="list-style-type: none"> • działania związane ze składowiskami odpadów, spalarniami⁹ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów¹⁰; • działania, w przypadku których długotrwałe unieszkodliwianie odpadów może powodować szkody dla środowiska. <p>Projektowane rozporządzenie może mieć pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych i starszych.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy: umożliwi przedsiębiorcom realizację inwestycji, co przełoży się na poprawę płynności finansowej i wpłynie na zmniejszenie ich skłonności do redukcji kosztów osobowych (zatrudnienia), tym samym wpływając na ograniczenie wzrostu stopy bezrobocia.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu

Uzyskana dzięki projektowanemu rozporządzeniu możliwość pozyskania finansowania i zleceń przez przedsiębiorców, a tym samym poprawa ich sytuacji finansowej, pozwoli nie tylko na dalsze prowadzenie działalności w warunkach spowolnienia gospodarczego, ale również na rozwój działalności gospodarczej i wzmocnienie pozycji na rynku.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia pozwoli na usankcjonowanie kwestii pomocy publicznej i pomocy *de minimis* udzielanej w ramach IZTM.

⁹ Wyłączenie to nie dotyczy zakładów zajmujących się tylko przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych, niepodlegających recyklingowi, oraz istniejących zakładów, w których działania prowadzone w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinyowych dla ich składowania lub wykorzystania, bądź odzyskiwanie materiałów z popiołów ze spalarni, pod warunkiem że takie działania nie powodują zwiększenia zdolności przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani wydłużenia okresu ich eksploatacji, na co przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

¹⁰ Wyłączenie to nie dotyczy istniejących zakładów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku których działania prowadzone w ramach tego środka mają za zadanie zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do recyklingu bioodpadów wysegregowanych celem ich kompostowania oraz fermentacji beztlenowej, pod warunkiem że takie działania nie powodują zwiększenia zdolności przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani wydłużenia okresu ich eksploatacji, na co przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Efekty projektu zostaną zbadane w ramach ewaluacji <i>ex-post</i> , prowadzonej po zakończeniu wdrażania IZTM. Zastosowane zostaną mierniki odnoszące się do liczby przedsiębiorców, którzy skorzystali z preferencyjnego finansowania, jak również do wartości przyznanego finansowania.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Nie dotyczy.